

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszék
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLM4028 Speciális nyelvészeti kurzus						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Zsemlyei Borbála						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Zsemlyei Borbála						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	4	2.6 Az értékelés módja	Kollokvium	2.7 A tantárgy típusa	V; Sz

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					5
Konzultáció					4
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám			56		
3.8 A félév össz-óraszám			98		
3.9 Kreditszám			4		

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A fontosabb nyelvészeti elméletek, módszerek, területek és fogalmak meghatározása és példázása • A nyelvészeti elméletek vitatott problémáinak felismerése, az információforrások rangsorolása és kritikai értékelése • A szóbeli és írásbeli közlés – produkció és megértés – jellegzetességeinek megértése, a kontextus fontosságának felismerése és értelmezése • A fontosabb pragmatikai módszerek, területek és fogalmak meghatározása és példázása
Általános kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Egyéni kutatási projektek megtervezése és kivitelezése
Szakmai kompetenciák	<p>C1.1. A fogalmak meghatározása, az általános nyelvészeti szaknyelv jellegzetességeinek felismerése és példázása; a humántudományok interdiszciplináris elemzési módszereinek ismerete.</p> <p>C1.2. Az általános nyelvészeti változások leírása és a modern irodalomelmélet fogalmainak, nézőpontjainak és módszereinek leírása.</p> <p>C1.3. Az általános nyelvészet fogalmainak alkalmazása a kutatásban és az irodalmi/kulturális jelenségek viszonylatában.</p> <p>C2.6. Szóbeli vagy írásbeli szövegalkotás egy nyelvészeti témában, amely lexikailag és szintaktikailag árnyalt, következetes és jól formált.</p> <p>C3 Az anyanyelv nyelvészeti jelenségeinek szinkrón és diakrón leírása.</p>
Általános kompetenciák	<p>CT1 Az elemzőkészség és a kritikai gondolkodásmód fejlesztése.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a pragmatika alapjaival és azokkal az általános alapelvekkel, amelyeknek keretében a mai pragmatika a nyelvhasználat kontextuális jelenségeit értelmezi.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Kiemelt témák: pragmatika és szemantika, a beszédaktusok elmélete, társalgási szabályok és maximák, a deixis, implikatúrák és előfeltevések, a társadalmi valóság és a beszéd: az etnometodológia, beszéd és hallgatás, relevanciaelmélet, manipulatív érvelés, udvariasság a nyelvhasználatban, nyelvi agresszió, pragmatikai kompetencia

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. A pragmatika mint nyelvészeti terület és mint nézőpont. A pragmatika kutatási területei.	Frontális előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
2. Pragmatika és szemantika.	Frontális előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
3. A beszédaktusok elmélete	Frontális előadás Power Point bemutatóval és	

	interaktív tevékenységek	
4. Implikaturák és előfeltevések. Társalgási szabályok és maximák.	Frontális előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
5. Deixis.	Frontális előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
6. Társalgási szabályok és maximák.		
7. A társadalmi valóság és a beszéd: az etnometodológia		
8. Beszéd és hallgatás		
9. Relevanciaelmélet.		
10. Manipulatív érvelés		
11. Udvariasság a nyelvhasználatban.		
12. Nyelvi agresszió		
13. Pragmatikai kompetencia		
14. Összefoglalás		

Könyvészet:

Austin, J. L. 1990. *Tetten ért szavak*. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Cseresnyési László 2007. *Pragmatika: a kontextus tudománya*. In: Hegedűs Rita – Nádor Orsolya (szerk.) *Magyar nyelvmester*. Budapest: Tinta Kiadó, 78–83.

Németh T. Enikő 2006. *Pragmatika*. In: Kiefer Ferenc (szerk.) *Magyar nyelv*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 222–261.

Pléh Csaba - Síklaki István - Terestyéni Tamás (szerk.) 1988. *Nyelv, kommunikáció, cselekvés I*. Budapest, Tankönyvkiadó (v. az Osiris Kiadónál megjelent változat) c. kötetből H. P. Grice A társalgás logikája, J. R.

Searle: *Közvetett beszédaktusok és Az illokúciós aktusok szerkezete*.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Szervezési kérdések, bevezetés	Témamegbeszélés szemináriumi dolgozat alapján	
2. Illokúciós aktusok		
3. Implikációk		
4. Előfeltevések		
5. Deixisek elemzése		
6. Diskurzuselemzés		
7. Társalgáselemzés		

Könyvészet

Davis, S. 1991. *Pragmatics. A Reader*. Oxford: OUP.

Leech, J. 1985. *Principles of Pragmatics*. London: Longman.

Németh T. Enikő 2004: *A kommunikatív nyelvhasználat elvei*. Általános Nyelvészeti Tanulmányok 20. Akadémiai Kiadó, Budapest, 221–254.

Pléh Csaba, Síklaki István: *Nyelv □ kommunikáció- cselekvés*, Osiris, Bp. 2001.

Sperber, Dan – Deirdre Wilson 1986/1995. *Relevance: Communication and Cognition*. Oxford: Blackwell.

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

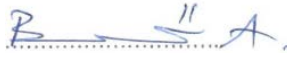
Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a megyei tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	1. Terminusok szakszerű használata		65%

	2. Szakirodalmi ismeret 3. Az ismeretek megfelelő alkalmazása 4. Nyelvi elemzőképesség	Szóbeli számonkérés (kollokvium) (az előadások teljes anyagából)	
10.5 Szeminárium	a szemináriumi dolgozat és a szemináriumi aktivitás minősége	A félév során elkészítendő dolgozat és szemináriumi bemutató	35%
10.6 Minimális követelmények			
<ul style="list-style-type: none">• legalább 5-ös minősítés a kollokviumon• legalább 5-ös minősítés a szemináriumi tevékenységre• jelenlét legalább 5 szemináriumon			

A kitöltés időpontja 2024.04.13.	Az előadásért felelős tanár aláírása 	A szemináriumért felelős tanár aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2024.04.14.	Az intézetvezető aláírása 	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje